

1918 február hó 24-én vasárnap 95-1185-öt
átvettem Nisz

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
Negyedévre 4 korona
Félévre 8
Egyes szám ára 20 fill.
VIDEKEN:
Negyedévre 4 K 50 f.
Félévre 9 K - f.
Egyes szám ára 30 fill.

Ötvenedik évfolyam.
14-ik szám.
Vasárnap, 1918 február 24.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darábas-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

Az orosz fordulat.

Most derül ki és pedig nagyon hamarosan, mennyire nem volt igazuk azoknak, akik azt mondták, hogy Németország új katonai akciója Oroszország ellen a béke veszélyeztetése. Pár nap alatt nyilvánvaló lett, hogy Németország nagyon is jól tudta, mit cselekszik.

Az orosz földön élő fajrokonoknak a bolsevikitől való megmentése már magában elég lett volna igazolni az újabb katonai akciót.

De tudta Németország azt is, hogy Trockiék szavakkal, meggyőződéssel nem lehet békére bírni, csakis tettekkel, csakis úgy lesznek hajlandók végre a békére, ha látják, hogy nem lehet tovább vinni a dolgokat az egyoldalú hadiállapot megszüntetéséig; ha látják, hogy kényszerűvé vannak békét kötni a központiakkal már csak azért is, mert saját uraimukat csak így menthetik meg meg bent az országban, ha még egyáltalán megmenthetik.

Kühlmann német külügyi államtitkár méltán mondhatta azt a birodalmi gyűlésben legutóbb, hogy Trocki magatartása példátlanul áll a történelemben. De ez nagyon enyhe jellemzése a bolsevik vezérnek. Olyan párját ritkító, arcátlan fenhéjzást mutatott a béketárgyalásokon, amelyhez képest egy győztes Napoleon békét diktáló modora naiv szerénykedés.

Mi már nem hihetünk Oroszország békés szándékaiban, — mondotta a német külügyi államtitkár; de jól számított, amikor hozzátette: A háboruba való újabb belépésünk Péterváron megsemmisítő módon fog hatni s erősíteni fogja a békehajlandóságot.

És tényleg három nap az új német katonai akció megindulása óta elég volt Trockiéknek, hogy végre megjöjjön az eszük és kijelentsék, hogy „az előállott új helyzetre való tekintettel”, — de természetesen csakis ezért — hajlandók a négyes szövetségnek Bresztlitovszkban kinyilvánított feltételei mellett a békeszerződést aláírni.

Bár a tapasztaltak után meg tudjuk érteni Kühlmann tartózkodását, hogy azért korai volna a békét már megkööttnek tekinteni, s erről csak akkor lehet beszélni, ha a békeokmányon már megszáradt a tinta; azt hisszük, most végre mégis komolyan veszik a dolgot Trockiék és nem fognak tovább habozni azon: nyuljanak-e a történelmi jelentőségű toll után, mellyel a békeokmányt aláírják.

Bizonyára éppen elég súlyos okuk volt a hirtelen észretérésre. Mentik-e ezzel a saját bőrüket vagy sem, minket lényegesen nem érdekel, mert olyan párt és kormány nem foglalhatja el helyüket, mely a békét ne akarná.

Minket az érdekel, hogy az anarkia, mely — sajnos — még mind terjedőbben van náluk, mielőbb megszűnjön és békés társadalmi rend jöjjön létre országukban, mert a béke előnyeit teljesen csak így élvezhetjük.

A Lenin-Trocki-féle irány már így is nagyon káros következményű lehet ránk nézve. A bolsevikizmust Oroszországban levő hadifoglyaink közt is meggyökereztetni igyekeztek.

Nem utolsó gondunk lesz, hogy az orosz mótely be ne hurcoltassék hozzánk, hogy Leninék kutmérgező politikájának nálunk sikere egyáltalában ne lehessen.

A pétervári kormány kapitulációja halálos dőfés volt azokra a gyenge reményekre, melyek az ántánt-körökben még mindig számítottak Oroszországra. Az egész francia sajtó rezignáltan várja az elkerülhetetlennek hitt német offenzívát, siratja Romániát, melynek békekötésére Párisban most már biztosan számítanak.

Az Echo de Paris szerint Avarescu román miniszterelnök kénytelen volt békét kérni. Mi most már csak azt kívánhatjuk, — írja a lap — hogy ez a némes nép Dobruđa elvesztése fejében legalább Besszarábiát kapja meg. Az orosz front most már kiesett a háboru keretéből, csak egy kérdés maradt: lesz-e nagy szerepe Japánnak?

A kukoricás kenyér

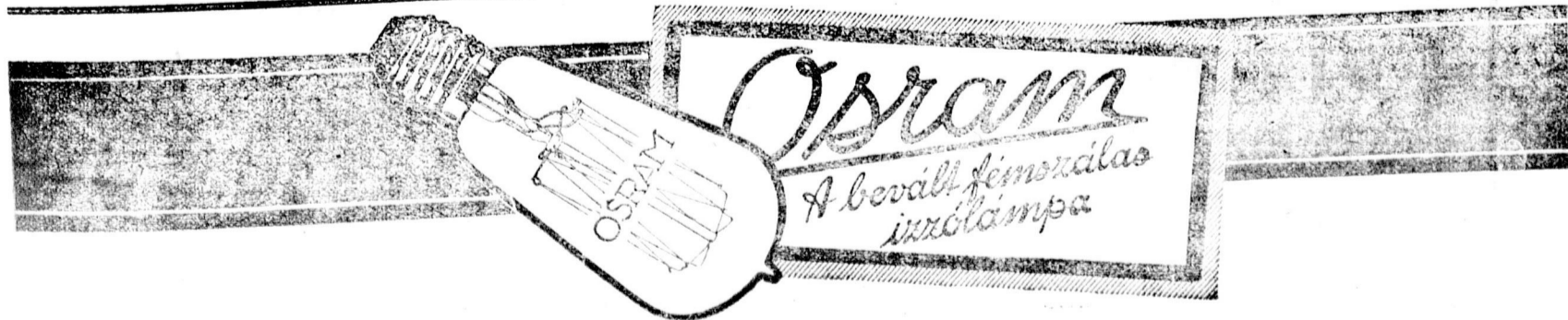
és ezzel kapcsolatban a lisztrel való ellátás, mely — háborus életünknek kétségkívül nem szívesen fogadott és cseppet sem dicsőített jelensége — utóbbinak a legminimumra lecsorított adaga, még nagyító üvegen keresztül vizsgálva is, a tényleges kis mennyiség valódi a akját tükrözi vissza.

Debreczen város törvényhatóságának első tisztviselője — lévén ez a polgármester — az országos közfelmezési hivatal által kiadott és a lisztadagok elosztására irányuló rendelkezések betartását tárgyaló leiratot kézhez vette, melynek értelmében a ma érvényben levő és a lakosságnak kiszolgáltatandó fejkvóta szerinti liszt-, illetve gabona a következőleg állapított meg:

Azok, akik szabályszerű vásárlás után látják el magukat, havonként és fejenként 9 kg. gabonát, vagy ennek megfelelő mennyiségű lisztet tarthatnak vissza. A hatósági ellátást élvező városi lakosság részére pedig személyenként egy hóra 66 kgr. liszt szolgáltatandó ki.

Mint az gyakorlatban szokás és amint az természetesen kötelező is, minden olyan dolog vagy intézkedés, amely nyilvánvalóan közérdeket érintő és szolgáló cselekvésre irányul, a lakosság minden rétegével megismertetendő és tudomásvétel céljából, falragason, hirdési oszlopon, de minden körülmények között, a városban megjelenő összes lapok uján közlendő. Nálunk azonban, mivel Debreczen városának, ez erkölcsi tesztületnek, a lakosság érdeinél sokkal előbbvaló érdekei is vannak; a polgármester ur kezéhez került és a lisztadagok leszállítását, illetőleg újabb adagolását tartalmazó, nagyon is közérdeklő fontossággal bíró leirat tartalma, a több mint százezer lelket számláló városunk lakosságával való minél szélesebb körbeni ismertetése céljából, közlés végett egy — és csakis egy — napilapnak adatolt át, mellőzve a többi helyi sajtóorganumot, melyek a lakosság érdekeit mindenkor szolgálták és szolgálják éppen úgy hiven és őszintén kitartással, mint az a polgármester ur által kegyelt bizonyos napilap.

Most pedig néhány tollvonással rátérünk arra, hogy Debreczenben miként szolgálták ki a lisztadagokat, az örlési igazolványokat és hogy az egyes lisztirodák mennyiben tér-



nek el a rendelkezésekről és hogy mennyire önkényes módszerek szerint dolgoznak.

Mint fentebb említettük, azon személy, aki vásárlás útján szerezte be gabona szűségletét, annak 1 óra 9 kgr. buza engedélyzetett és előre a kiadot, vagy kiadandó igazolvány szerint 3 óra szükségigendő mennyiség dírltethető meg. A sa át meggyőződésünk alapján, a debreczeni lisztirodák között van olyan, mely csak 6 hetre szóló örlési tanusítványt állít ki és pedig nem az előirt 9 kgr.-nak megfelelően, hanem csupán 6 kgr.-ról, amiből legfeljebb 4 kgr. lisztet kapunk. Így áll elő azután az az eset, hogy akinek buzája van 1 óra 4 kgr. lisztet kap, míg a hatóság elítást élvező 6 k. 60 dk.-ban részesül. Ezt mind nem azért mondjuk el, mintha a képlet szerint mutatkozó 2 kgr. 60 dkgr. többletet sajnálnók a szegény hatóság mártiroktól, de hogy is; csupán az igazságtalanságot akarjuk leszögezni és fülönfogva a város első tisztviselőjének magasztos színe elé vinni.

Tessék csak állandóan ellenőrizni a lisztirodák működését polgármester ur s utasítani minden egyes lisztirodát a rendelkezések szigorú és igazságos betartására. Mert hiszen azt a polgármester ur is be fogja látni, mennyire nem lehet, vagy lehet 4 kgr. lisztből személyenként egy hónapon át kijönni.

Vajda Tivadar.

Háboru és babona.

Olyan idő, mint a mostani, a maga nagy feladataival, veszedelmeivel és szükségeivel kemény tusát követel, szellemi erőt és a lélek heroizmusát, amelynek sokan — sajnos — hiájával vannak. Ilyenkor ösztönszerűleg a babonával keres menedéket az ember, — ezért kapott annyira lábra a babona a mosani háboru alatt.

Minden babona, akár indus, akár görög, akár keleti, akár amolyan mostani háborus fajta legyen, közös vonása a csodában való hit. E hit, továbbá a szerencsét hozó tárgyakhoz való ragaszkodás és az az ösztönszerű vágy, hogy ilyenekkel rendelkezünk, a világháboru borzalmi és szokatlan eseményei következtében hatalmas arányokat öltött.

Az az állandó veszedelem, mely a katona életét a lövészárokból szakadatlanul fenyegeti, különösen hálás talaja mindenféle babonának, amely az önmagának és az egyedülállónak kiszolgáltató katona agyában gazdagon burjánzik, a leglehetősebb virágokat fakasztja. A falusi katonák talizmánokkal vigasztalják ö-

magukat, amelyeket övéiktől kaptak és gondosan őrzött ereklyeként hordoznak, s emezektől a viláért sem válnának meg egy pillanatra se, mert az a ba sors legjobb és legbiztosabb ellenszere. Hadi amulettek gyártására egész iparok keletkeztek, amelyek a háborusított babonának órási mérveiből valósággal nagy tökélt kovácsolnak.

A legtöbb katona nyakán hordja amulettjét, képpel és írással ellátott fémlemez vagy érmeszerű függelék, amelynek az a rendeltése, hogy hordozóját minden földi betegség vagy veszedelemtől megoltalmazza.

Bakáink legkedveltebb hadi amulettjei a Jézus-, vagy Szűz Mária-képpel ellátott fémlemezcskék, továbbá világító radiumkeresztcskék vagy kis za skók egyháziilag megszentelt fűvecskékkel, amelyek szerencsét hoznak.

Különösen kedveltek a lövedékek és gránátszilánkok, amelyeket sebektől távolítottak el szerencsésen, továbbá töltőgolyók és robbantási darabkák, amelyek érmekekről, szivarkaszelencékéről, igazolványi tokról, főzőedényekről, gombokról pattantak le, vagy jegyzőkönyvekben akadtak fenn. Ezeknek a tárgyaknak óvó erejéről bakáink valósággal csodákat regélnek.

Nem érdektelenek az amulettekbe vésett mondások sem. Az egyik Szűz Máriás amulettben ez áll:

„Ha hordod ezt a szent jelet,
Az ellen futásnak ered.“

Egy patkóra ez a kívánság volt bevésve:

„Hordd ezt a csatak tűzében,
Akkor visszajössz te épen.“

A szent Borbála képét mutató egy tűzér-amulettben ez volt olvasható:

„Szent Borbála, légy mindig velünk,
Segíts minket, — győzd le ellenünk.“

A borzalmas háboru, melynek résztvevői óráról-órára ezerféle veszélynek vannak kitéve, magától értetődőleg felélesztette bennük azt a törekvést, hogy a sorsot és a szerencsét a maguk pártjára hódítsák.

Ha egy csapattest legénységét megmozdítják, a leghihetlenebb dolgokat találnák a katonáknál, melyeket a veszedelmek elleni óvszerekként hordanak maguknál.

A szerencsegyűrűk különös népszerűségnek örvendenek. Ilyen gyűrűket olyasféle felirásokkal, hogy „Harcot át a győzelemhez“, „Hadszerencse“, „Isten óvjon“ stb. a háboru első idejében a mögöttes területről szállítottak a frontra. Ma már minden zászlóaljnál vannak katonák, akik szerencsegyűrűket gyártanak és bajtársaiknak eladják.

Nem ritkán találni katonáknál golyók és fegyverek elleni óvszerként ugynevezett „Golyóáldás“-t. Példa kedvéért közöljük a Kárpátokban elesett egyik katonánál talált „Golyóáldás“ szó szerinti szövegét:

„Kedves unokaöcsémnek a világháboruba utraivalóul adtam minden ellenség és betegség ellen. A rád írt yzott lövedékek változtassák meg irányukat. Imádkoztam Istenhez és meghallgatta. Viseld e sorokat mindig magadnál és akkor az életed meg lesz óva. Nagybátyád, Janos.“

A patkó, mint a szerencse szimbóluma, szintén nagy sz repet játszik. A cikkiró maga tapasztalta, hogy egy gyalogos két felszedett régi patkót állandóan hátizsakjában tartott. Az egyiket azelőtt találta, hogy a XVIII-ik menet zászlóaljával távozott, a másikat pedig egy zborovi utcán.

Nevezetes, hogy a négylevelű lóhere csodás hatásában való hit a háboruban ismét a régi e övel éledt fel. Sokan vannak, akiknek;

mielőtt a táborba vonultak, gyöngéd kezek négylevelű lóherét nyújtottak át áldást hozó amulettként.

Az a régi balhit, hogy szerencsétlen napok és szerencsétlen számok vannak, amelyek emerek és események sorsát döntik el, a cikkiró ezredében is fogható formát öltött.

Nyilvánvaló, hogy a jelenlegi háboru, csak úgy, mint az emberiségnek minden nagyobb megrázkódtatása, kedvez a babonának nemcsak a táborban levő katonaságnál, hanem a mögöttes területen levő polgári lakosoknál is.

Az a sok babonás legenda, amely a fronton fogamzik meg, megfejthető abból a miszticizmusból, amely eltöti a katona életét, aki nek mindig készen kell állania a halálra.

Bármennyire különöseknek tessenek is ezek a babonás szokások és erkölcsök, néprajzi tekintetben mégis igen érdekesek és a katona együgyű gondolkozásmódjáról tesznek tanúságot.

Gyakran hallani azt az állítást, hogy a babona ott kezdődik, ahol a hit megszűnik; a valóságban azonban a hit az, amely a hitnél régebbi babonában gyökerezik, — lévén a babona, Gr mm szerint, tisztára a legalacsonyabbrendű háziszükségletre szánt vallás.

A jelenlegi háborus időkben általában az a tapasztalatunk, hogy a babona közeli viszonyban áll a valláshoz és a vallásossághoz. Kiderült, hogy a vallás és istenfélelem olyan időkben, amikor a babona nagyobb mértéket ölt, jobban él a lelkekben.

Goethe mondja: „A babona az embernek lényétől elválaszthatatlan. A babona az élet költészete.“

HIREK.

— Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: Nagytemplomban d. e. 9 órakor prédikál Konrád Zoltán s.-lelkész, d. u. 2 órakor kátét magyaráz Konrád Zoltán s.-lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Ördög Lajos s.-lelkész, 11 órakor prédikál Széle György lelkész, d. u. 2 órakor kátét magyaráz Márton Sándor s.-lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órakor prédikál dr Tóth Lajos lelkész, d. u. 2 órakor kátét magyaráz Erdélyi Sándor s.-lelkész. Árpád-téri templomban d. e. 9 órakor prédikál Nemes István s.-lelkész, d. u. 2 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc s.-lelkész. Ispotályi templomban d. e. 9 órakor prédikál

APOLLO

Ma

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor

A vizözön

(Des Goldes Fluch)

Főszereplők: Bernd Áldor és Leontine Kühnberg

Megrázóan hatalmas tragédia. Strindbergnek, a világhírű írónak ez egyik legszebb regénye.

URANIA

Ma

A világ legcsodálatosabb regénye!

Julius Caesar

történelmi regény 5 részben. Főszereplők: Amleto Novelli, a legklasszikusabb színész.

Tizenötézer szereplő.

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Zih Sándor lelkes, d. u. 2 órákor kátét magyaráz Nemes István s.-lelkész. Városi szegényházban d. e. 9 órákor predikál Erdélyi Sándor s.-lelkész. Homokkeri imaházban d. e. 9 órákor predikál Kovács János hitoktató lelkes. — Vasárnap délután 5 órákor a Kossuth-utcai templomban vallásos estély lesz.

Az ág. hitv. e. v. templomban (Miklósv. utca) vasárnap d. e. 10 órákor az istentiszteletet Mateny Lajos főesperes vezzi. D. u. 5 órákor szintén tartatik istentisztelet.

— **Be kell hozni a blokkrendszert a zsíros-szódára is!** A közellátási tanács tegnap délutáni ülésén felemlítette a polgármester azokat a visszaéléseket, melyeket úgy a vásárlók, mint a kereskedők a zsíros-szódával üznek és a közönség fegyelmezetlenségét okolja ezekért. Mi azonban a leghatározottabban a közellátási tanácsot okoljuk első sorban ezekért az állapotokért, mert az ilyen közszükségleti cikket nem hetenként három napon át kell árusítani a hatósági üzletben, ahol tudvalevőleg csak egy bizonyos társaság juthat hozzá, a protekciósok 5 kilós csomagokhoz is — hanem tessék itt is behozni a blokkrendszert! Még csak nem is kell erre külön nyomtatványt készíteni, mert ott van a bevásárlási könyvecske. Tessék megmondani, hogy minden háztartás jogosult egy kiló zsíros szódára és ezt a könyvecske 6 ik, vagy 10-ik lapján levő kocka kivágásával szerezheti meg rendes bevásárló üzletében. Tessék már egyszer a nagyközönség érdekében is képviselni tisztelt közellátási tanács és ne csak a miniszterhez való küldetés-járással és a hus-árak felemelésével foglalkozni.

— **A 3-ik honvéd gyalogezred hőseinek özvegyeihez és árváihoz.** A m. kir. 20. honvéd gyaloghadosztály parancsnoksága az „Mt. S. Michele“-alappól mintegy 50 családot pénzbeli segélyben óhajt részesíteni, több családtagukat 200, kevesebb családtagukat 100 korona összeggel. — Ezen segélyben csupán a m. kir. 3. honvéd gyalogezred kötelékében vívott harcokban elesett hősök nyomorban élő özvegyei és árvái jöhetnek tekintetbe, miért is felhívhatnak a 3. honvéd gyalogezred hőseinek özvegyei és árvái, hogy igényeiket a városi katonai ügyosztálynál, a 12. számú szobában haladéktalanul, de legkésőbb március hó 25 ig jelentsék be.

— **Katonai nevelés a középiskolákban.** Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter nemrég a középiskolák igazgatóinak rendeletet intézett, amelyben kifejti, hogy a diákok katonai nevelése céljából üdvöcsnek tartja a katonai szellemnek a középiskolákban való intenzívebb ápolását és a diáksággal való megkedveltetését. A miniszter ezért elrendeli, hogy a diákokat szakemberek ismertessék meg a hadsereg szervezetével, a katonai szellemmel és fegyelemmel, s tartssanak számukra előadásokat, amelyeknek során azokat a tantárgyakat adják elő, amelyek a katonai alapismeretekhez tartoznak. Az egyes iskolákba az illetékes póziszóaljparancsnok küldi ki az óráadó tiszteket, akik hetenként egy órát adnak elő.

— **6 elemít vagy 2 középiskolai osztályt végzett, egészséges fin elsőrendű iparospályára tanulól felvétetik.** Jelentkezhetnek délelőtt 9 órától délután 5 óráig lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

Egy 52 cm. belvilágu üstőház eladó Homokkert, Budai Esaias-utca 8.

— **Jelentkezzenek a lengyel léglóbeliek.** Debreczen sz. kir. város katonai ügyosztálya felhívja a város területén tartózkodó lengyel segédhadtest „Lengyel“ kötelékébe tartozó szabadságos vagy bármi címen elbocsátott tiszti, zászlósi és legénységi állománybeli egyéneket, hogy f. évi április hó 20 ig a helybeli cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokságnál „Károly Ferenc József“ (Pavillon) laktanyában, összes katonai okmányaikkal, okvetlen jelentkezzenek. Egyidejűleg felhívattak a debreczeni összes szálloda- és háztulajdonosok, továbbá lakásadók, hogy a „Lengyel-légió“ kötelékébe tartozó és náluk lakó egyéneket, Városháza félemelet, katonai ügyosztály 12. számú szoba, f. évi április hó 15-éig, felelősség terhe alatt, okvetlen jelent- sék be.

— **A pénz uralma a békében, bukása a háborúban.** Alig van kérdés, amely úgy a szakembert, mint a laikust mostanában intenzívebben foglalkoztatna, mint a pénz vásárló erejének rohamos csökkenése. Az élet gondja minden ember figyelmét rátereli a pénz problémájára. Ezért Varga Jenő ilyen című most megjelent tanulmánya rendkívüli érdeklődésre tarthat számot. A nyolc éves munka nagy tudományos apparátussal készült, de a szerzőnél megszokott abszolút világossággal van megírva, úgy, hogy minden laikus megértheti. Az első részben a pénznek a békés közgazdaságban való szerepét mutatja be, a magyar pénztörténetből gondosan összegyűjtött példákkal illusztrálva. A második rész a pénznek a háborús viszonyok közt megváltozott jelentőségét mutatja be. A munka nem pusztán a pénzzel foglalkozik, hanem kiterjed a bankok, a hadikölcsönök és az állam szerepére is, valamint arra a nagyarányú jövedelem eltolódásra, amely a pénz értékcsökkenése folytán a magyar társadalomban bekövetkezett. A nagyon csinos kiállítású könyvére 5 korona. Minden könyvkereskedésben kapható.

— **A segédszolgálatra be nem hívható alkalmatlanok.** A honvédelmi miniszter értesítette a közigazgatási hatóságokat, hogy a népfelkelő bemutató szemlén alkalmatlannak talált népfelkelésre kötelezettek közül a gőzmalmi munkások és szállítóvállalatok alkalmazottainak fegyvernélküli szolgálatra való behívását — tekintet nélkül az üzemben való nélkülözhetetlenségükre — lehetőleg mindenkör mellőzni kell.

— **Zöldségtermelés.** Készült We-lich István gazd. akad. főkertész ur előadása alapján, 2 koronáért kapható lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

Színház.

Julius Caesar. Leírhatatlan a közönség rajongása, mellyel ezt az óriási filmet fogadta. Ez a film koronája a monumentális filmeknek és hatása ezért elképzelhetetlenül óriási. — Jelenetekről-jelenetekre érdekesebb, s andusab, pazarabb, csodálatosabb látványosság a Julius Caesar. Jegyeldveit reggel 10 órától az Urániában.

A vízözön. (Des Goides Fluch) Strindberg A., a kiváló író egyik drámájából készült ez a nagyszerű, egész különleges stílusú film, amely hatalmas emberi motívumaival, csodálatos témájával megrázó hatást kelt. Ma vasárnap mutatja be az Apollo.

Csarnok.

Brown páter együgyűsége.

Angol regény.

24

Írta: G. K. Chesterton.

— Jó reggelt, O'Brien őrnagy — mondta Valentin csöndes szívélyességgel. — Az hiszem, ön is hallott már Brayne legutóbbi kirándulásáról a meszaros-ipar terére?

Brown aya, aki még mindig a fehérfejtű fejre hajolva állt, most megszólalt, a élkül, hogy fölnevezett volna.

— Ha nem csalódom, egészen bizonyos, hogy Brayne vágta le ezt a fejet is.

— Legalább is a józan ész ezt diktálja, — mondta Valentin zsebregdelt kézzel. — Ezt az embert ugyanúgy ölték meg, mint azt a másikat. Pár méternyire akadtak rá a másikkal. És ugyanazon fegyverrel ejtették le, mellyel Brayne, mint tudjuk, kerekelt oldott.

— Hogyne, hogyne, tudjuk, — ismételte Brown alázatosan. — Mindazonáltal én ezt hiszem, hogy megsem Brayne vágta le ezt a fejet...

— Miért nem? — kérde dr Simon megütődve.

— Ugyan doktor, — mondta a pap fölps-lantva — hát le tudja vágni valaki a saját fejét? Nem hinném.

O'Brien füleiben egy összeomló világ re- csegett-ropogott.

A doktor azonban lázasan előrepattan és hátrasimitotta a nedves, fehér haját.

— Oh, ez minden kétséget teljesen kizárólag Brayne — mondta a pap nyugodtan. — Ugyanilyen kis aranygombot viselt az egyik fülében.

A detektív, aki ridegen csillogó szemmel nézett a pap arcába, szétnyitotta összeszorított ajkait és élesen szólt:

— Ugy látszik, ön tud róla egyet-mást, páter.

— Valóban, — mondta az emberke csöndesen. — Par hetet töltöttem vele egyidőben. Az volt az ő szándéka, hogy belép majd az Egyházba.

Valentin szemében kigyult a fanatizmus lángja.

Ököbe szorított kézzel lépett a pap felé:

— Talán, — kiáltott fel metsző gunnyal — talán az is a szándéka volt, hogy minden pénzét az egyházra hagyja?

— Ez se lehetetlen — mondta Brown aya szlárdan.

— Ebben az esetben, — kiáltott Valentin rettentő mosollyal — ebben az esetben ön talán többet is tud róla. Az életéről és a...

O'Brien őrnagy Valentin karjára fektette a kezét:

— Hagyja abba ezt az istenkáromló osobaságot, Valentin — mondta — vagy különben dolga akad még a kardomnak.

Valentint azonban a pap nyugodt és alázatos pillantása már ki is jőzanította.

— Helyes, — mondta kurtán — a magánvélemények várhatnak. Önöket, uraim, a szavuk köti, hogy itt maradnak; kiki tartsa be és tartassa be a másikkal. Ián megad majd önöknek minden további felvilágosítást, en pedig most a dolgom után nézek és írok a hatóságoknak. A dolgot nem lehet tovább titkolni. Ha valami történnék, a dolgozószobamban vagyok.

— Van valami újság, Ivan? — kérde dr Simon, amint a rendőrönök elhagyta a szobát.

— Egy újság van, uram, — mondta Ivan, összerancolva szürke homlokát — de ez egy fontos. Látja ezt a vén csirkefogót, akit ott álltattak a kertben? — A tisztelet minden arya nélkül mutatott a sárgafejtű nagy fekete testre. — Már tudjuk, kicsoda.

(Folytatjuk)

A szerkesztésért felelős: **A LAPKIADÓ.**

Horovitz-nyomda Debreczen, Darabos-utca 7.

Nyílt-tér.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

**MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER**
SAVANYÚVIZ

A dupla erősségű legutak megbalagolásánál, garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellbírtya-gyulladásánál.

Eladó ingatlanok.

A Pénzügyi Központ debreceni kirendeltsége lebonyolítása alatt álló szövetkezeteknél 0000

különbéle ingatlanok (házak, földek) eladó.

Értekezni lehet a Pénzügyi Központ debreceni kirendeltségénél, Debreczen, Ferenc József-ut 26. szám alatt. 000

Bő pénzből

kézpénzes

-- amortizációnális --

kölcsönöket

rövid uton

pár nap alatt folyósítottunk az ingatlan 70-80 százalékáig

Agrária Kereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, VII. Erzsébetkörut 2.

Meg akar szabadulni ön a rheuma, csúsz és köszvénytől?

Igy a legbiztosabb szer a

Kanyó-féle

Rheumozon

amely bel- és külföldön szabadalmazott, 51758. sz. védjegyzett, amely ezreknek adta vissza az egészségét.

Senki e hirdetést ne vegye reklámnak, engemet vagy szeremet mindenki nem ismerheti, hanem mindenki saját maga győződjön meg annak jóságos hatásáról, amely teljesen gyógyít. Utasítással e yílt 10 koronáért megküldöm utánvét mellett.

Hirdetésemre kérem ügyelni mert papirihiány miatt ritkán jelenik meg.

KANYÓ SÁNDOR

szabadalmazott rheuma gyógyszer készítő Budapest, IV. Szarka-utca 7.

Malomipari és Áruforgalmi Rt.
Budapest, V., Gizella-tér 3. sz.

Sürgőnycim: Malombank
Telefon szám: 134--94.

konyhakerti magvakat

míg a készlet tart

napi áron szállítunk

A nagy maghiányra való tekintettel a rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe.

Csiraképességért és tisztaságért szavatolunk.



Teljes **Baromfi-udvarok berendezése** minden nagyságban.

Keltető gépek

kisgazdák és nagybirtokosok részére.

Csontörő gépek

mindennemű takarmány őrléséhez kézi- és erőhajtásra legolcsóbban beszerezhető a

Kickerl és Társa R.-T.-nál.

Kizárólagos vállalat szakszerű baromfi és apró állat tenyésztő-telepek berendezésére.

Budapest 43. sz.

V., Vilmos császár-ut 52.

Kérje azonnal a 43. sz. árjegyzéket.

Cipő-szalag

cellulozból, 100 cm. hosszú, fekete, kerek, elszakíthatatlan, 1 nagyod (144 drb) 18.- K.

Kettős féltalp

hajlítható, ruganyos, szagtalan, legjobb pótlék bőrtalp helyett, bükkfapálcikákra készített vízmentes betéttel. — Raktáron van mindenféle nagyság. Ára páronkint 2 korona 50 fill.

Ismételadók, intézetek, cipészek ár engedményben részesülnek.

- Szállítás utánvétellel. -

Gloria-Manifakur RÖNIG JAKOB,
Wilm III. Blütengasse 9

Egy üvegezett ajtó

betéttel jantányos árban eladó. Cím a hirdetésben.

Zöldségtermelés

készült Welich István gazd. akad. tanár előadásai alapján

mélyen leszállított árban
kapható

Aczél antiquariumában
Első Takarékpénztár-palota.

Debreczentől

huszonkét kilométer, vasútállomástól 500 lépésre, **saját kezelésben levő**

BIRTOKOT

eladom, esetleg bérbeadom.

Béla Mihály Budapest
Erzsébet-körut 20.

Intelligens nagyvárad
radi árva leány

hároméves bizonyítvánnyal, hasonlóan gyerek mellé, esetleg nagyon jó úri házhoz szobaleánynak minne. Szíves ajánlatokat kér

Szathmáry Juliska, Nagyvárad,
Sal Ferenc utca 19.

Lokomobilok magánjáróvá

való átalakításához szállítjuk az összes öntvényeket, tengelyeket, talplemezeket stb. stb. Lokomobilokat magánjáró gőz gépekért becserélünk. Bővebbet

Friedrich Testvérek
gépgyárában, Temesvár.

Megfejeljük

rongyos

harisnyáját

ha a fejét le nem vágja, 1.60 K-ért Női harisnyához fél pár, férfi harisnyához egy pár külön anyag hozzáadandó. Csak mosott-vasalt harisnyákat fogadunk el.

„PAX“ harisnyafejelő
Budapest, VIII. Baross-utca 77.

A Debreczenben felállítandó gyűjtőtelepünkre képviselőt keresünk.

35/45 HP

félstabil lokomobil

Compound Ruston Proctor gyártmány 1892-ben épült 7 1/2 légkönyomásra 22 négyzetméter tüzfűlélettel, jó állapotban **azonnal eladó.**

Látható Nyirbaktán László Miklós gőzmalmában.

Felvilágosítással szolgál: **GRÜNWALD,**
Budapest, Visegrádi u. 31. Telefon 164-31.